

Hans Jákup Hermansen, formaður í Grindamannafelagnum:

Føroyar sjálvsagdan rætt til hvalaveiðu

Grindamannafelagið heitti á ársfundi tess herfyri á landsstýrið at áleggja dønum í IWC okkara vegna at krevja, at burðardygg veiða eftir hvali aftur gerst ein sjálvsagdur rættur. Vit eiga eisini at strongja á danir í IWC um, at vit sleppa at liva eitt náttúrligt lív her, og ikki eina tilveru, sum er grundað á, hvat ið kvinnan ella maðurin í London, París ella New York siga segði Hans Jákup Hermansen á fundi í Grindamannafelagnum

Nakað av fólkið var møtt til árleiga fundin hjá Grindamannafelagnum, sum varð hildin í Norðurlandahúsum seinasta leygardag. Eitt nú vóru nógvir grindamenn á fundinum. Harumframt hevði felagið boðið Georg Blichfeldt, skrivara í felagsskapinum High North Alliance, sum helt sera áhugaverdan fyrilestur (Sósíalurin var á fundinum og fara vit í einum komandi blaði at prenta samrøður frá fundinum).

Eisini var norskur blaðmaðurin Ivar Aune, sum arbeidir í Tysklandi, boðin við.

Tað var ein rættlig avgjörður formaður, sum tók orðið fyrst á fundinum.

Hann visti á, at drepa grind er okkara sjálvsagdi rættur eins og bóndin heystar. Hann helt lítið um umhvørvisfelagsskapirnar, sum fremja einki minni enn imperialismu og ágang móti smáum tjóðum.

Frágreiðingin var so mikil áhugaverd, ítökilig og aktuell, at vit prenta hana í heilum líki:

– Kanska er onkur her, ið minnist, at Grindamannafelagið eina ferð í heyst røpði neyðarróp, tí arbeidið var so nógv økt, at vit orkaðu ikki at greiða allar teir fyrispurningar og uppgávur, ið smátt um smátt stungu seg upp. Tískil snúði arbeidi felagsins seg seinasta ár

meið sum bara um sambandið úteftir og samstarvið við fólk og feløg aðra staðni. Her heima vóru einans hildnir 3 fundir, so nevndir grindamannafundir, og í útvið eitt ár hava Norðoyggjar, Eysturoyggjin og Sandoyggjin biðað til fánýtis. Evnið á fundinum var grindadráp í dag sammetti við grindadráp fyrr, og á sjónbandi greiddi Schønnning Eysturoy frá sínum sjónarmiðum. Stutt sagt er einki at fara skeivur av, at drápið í dag í allar mátar er betri, og arbeidið at bota um tað heldur fram. Tað arbeidi, sum verður gjørt at kanna drápstíðirnar, hevur givið úrslit, sum vit fara at hoyra meira um seinni. Sjálvur haldi eg, at tað besta, vit hava fingið burtur úr hesum kjakinum, er, at nú er hvalirnir so at siga heilir, soleiðis at tvøstíð og spikið kann ikki samanberast við tað, ið vit ofta fingur t.d. her í Havn; tað mundi ikki vera so sjáldan, at grindin ikki gagnaðist so væl, tí okkurt sandkornið ella fleiri gresjaðu millum tenninar. Drápið og upptøkan eru nógv nossilari.

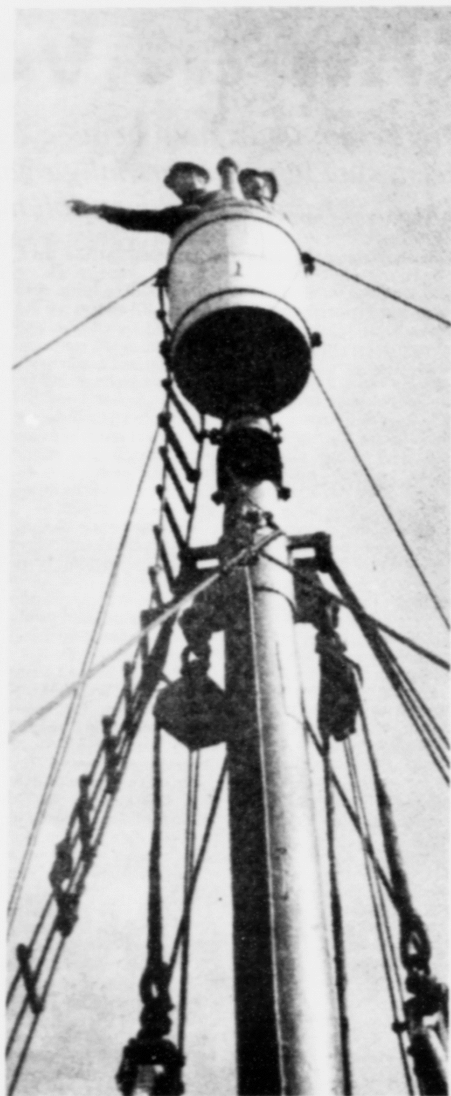
Men onkur hoyrði neyðarrópið, og 4 fólk við sera ymiskum, men nyttugum fortreytum, hava seinastu tíðina gingið felagnum til handa. Tískil skal eg her heita á fólk, ið hava vent sær til felagið til fánýtist, at seta seg í samband við okk-

um aftur. Nú skuldi stóðan farið at verid ein onnur. Vit fara skjótt at lýsa tað, at vit fara at hava opið ávisar dagar fyri at veita upplýsing um grindadráp, segði Hans Jákup Hermansen, sum helt fram:

Gott samstarv við landsstýrið

– Felagið hevur eitt stóugt og gott samstarv við Føroya Landsstýri, og eitt úrslit av tí er, at vit hava umboð í teirri nevnd, sum hvørt ár fer á fund hjá NAMMCO. Eisini í ár var felagið umboðað, og fundurin varð hildin í Tromsø 26. til 29. mars. Hesin fundurin man vera tann í søgu NAMMCO, har flest fólk og serliga stjórnarumboð vóru við. Fiskivinnuráðharrarnir úr Islandi, Russlandi og Noregi vóru har, og somuleiðis landsstýrismennir í fiskivinnumálum úr Grønlandi og Føroyum. Eisini var IWC-sendimaður Japans við, og kanadiarar høvdu somuleiðis sent stjórnarumboð á fundin. Fjølmiðlarnir vóru væl umboðaðir, og gott hevði verið, um føroysk pressa í framtíðini hevði sýnt hesum fundum áhuga, tá ið teir verða hildnir uttanlands. Næsti fundur verður hildin í Føroyum næsta ár. Spannandi verður, hvønn leiklut NAMMCO fer at fáa fram eftir, tí japanesarar greiddu frá, at teir arbeida við at

stovna líkandi felagsskap í Norðurkyrrahavinum fyri at sleppa at veiða hval grundað á vísindaliga burðardyggar upplýsingar. IWC tykist meira og meira at gerast ein djóraverndarfelagsskapur, so haðani skuldi vit neyvan vænta tað stóra. Tað fólkið, ið myndar NAMMCO úteftir, er Kate Sanderson, sum eisini er mamma at okkara felag. Hon letur heilsa fundarfólkunum. Ein annar, ið hevur verið við frá byrjan, er Kjartan Hoydal, sum í fjør tók seg aftur sum formaður fyri at lata norðmonnum formanssessin fyri einum vælverkandi felagsskapi, segði Hans Jákup Hermansen. Hann visti á, at tað er eisini neyvt og gott samstarv við Norðursamgonguna, HNA, sum hevur verið og er ein hollur stuðul í sambandi við ágang uttan eftir. Felagið hevur umboð í nevndini fyri HNA. Serliga er tað m.a. skrivaranum í hesum felagsskapi fyri at takka, at vit í dag standa sterkir í Bretlandi, har roynt verður av øllum alvi at forða okkara fiskautflutningi. Har gongur eitt mál í sambandi við, at loyniligar upptøkur vórðu gjørdar og sýndar í sjónvarpi. Grindamannafelagið, landsstýrið og HNA arbeida framhaldiandi við málinum. Mál okkara er at vísa á tær lagnir og tæy ósannindi, ið verða søgd um okkum í sambandi við grindadráp, fyri á tann hátt

at taka trúvirðið frá EIA, PWC og øðrum »protest-idnaðarfelagsskapum».

Ein annar felagsskapur í hesum sambandi er FISC í London, samhugafelagið við føroyingar. Louis Wilson hevur eisini verið hollur í ráðum í sambandi við EIA, og hann hevur eisini verið filmaður loyniliga.

Í Tysklandi hevur Ivar Aune verið sera virkin í sambandi við áðurnevnda film, og honum eydnaðist at fáa sjónvarpstíðina at gera føroyingar í filminum ókenniliga og leggja eitt hvørt óljóð yvir røddina. Hetta ger, at sjónvarpstjóðir verða varnar at keypa filmar frá tilíukum felagsskapum. Ivar Aune arbeidir eisini fyri HNA í Tysklandi.

Formaðurin í Grindamannafelagnum Hans Jákup Hermansen her saman við tveimum av gestunum á aðalfundinum, Georg Blichfeldt frá High North Alliance og Ivar Aune, journalisti. Mynd Aki Hermansen

Sjálvsagdur rættur

Í sambandi við grindadráp er okkara støða tann, at okkum tørvar ikki at fara út at verja okkum fyri teimum ábreiðslum, vit fáa í sambandi við grindadráp. Skulu vit verja okkum, liggur tað í tí, at vit gera okkurt galið. At drepa grind er okkara sjálvsagdi rættur, eins væl og bóndin heystar. Ilt verður at liva her á landi, um vit sleppa ikki at taka av tí, ið náttúran gevur okkum, men tað skal gerast við skili og við ábyrgd. Og so eigur eingin at sleppa at forða okkum í okkara rætti. Men vit royna at greiða frá grindadrápi og øllum, ið hoyrir tí til. Men tað er at fara langt út um mark, at ferðast jørðina runt og spjaða lygusøgur um eitt lítið fólk, einans við tí fyrri eyga at vinna sær nógvan óærliga vunnan pening. Hetta er einki annað enn umhvørvisimperialisma av ringasta slag, og tann størsta hóttanin móti øllum smátjóðum og mentan teirra.

Tað tykist, sum ivi hevur tikið seg upp um, hvør hevur ábyrgdina av at upplýsa um grindadráp uttanlands.

